

EFTER PRAO

Modul 2 utgörs av filmen *Efter prao* samt detta arbetsblad. Materialet riktar sig främst till elever som haft arbetsplatsförlagd prao. På ett strukturerat sätt får eleverna berätta om sina praoplatser och jämföra upplevelser med klasskompisarna. Erfarenheterna omvandlas till tips åt kommande praoelever. Slutligen får eleverna fundera över hur de kan skaffa sig ännu fler erfarenheter som är värdefulla vid val av utbildning och ökar chanserna till jobb.

Detta arbetsblad fungerar som stöd för dig som leder lektionspasset. Filmen *Efter prao* är ca 8 minuter lång. Vid tre tillfällen dyker det upp diskussionsfrågor. Tanken är att du då pausar filmen och leder diskussionen med eleverna. Hur lång tid som läggs på diskussion avgör du själv, men hela modul 2 tar uppskattningsvis 30 min att genomföra.

DISKUSSIONSFRÅGA 1: Hur kommer det sig att arbetsplatserna är så olika?

Lika viktigt som det är att eleverna förbereder sig väl inför praon är det att de får hjälp att bearbeta sina erfarenheter efter avslutad prao. Här får eleverna berätta om eventuell nervositet, hur de mottogs och hur arbetsplatsen avslutade veckan. De får även reflektera över om praoplatserna var lika eller olika och vad det i så fall kan bero på.

Instruktioner till läraren:

Be eleverna att två och två berätta för varandra om sina praoplatser med rubrikerna i ruta 1 som utgångspunkt. Nedan finns även följdfrågor du kan ställa för att hjälpa eleverna att påbörja samtalen. Samla sedan klassen och läs upp ett påstående i taget från ruta 2. Be eleverna räkna upp handen om påståendet stämmer på deras praoplatser. Få eleverna att reflektera över varför arbetsplatserna de praoad på var olika/lika. Här ges exempel på följdfrågor: Kan det bero på vad arbetsplatserna sysslar med (tillverkning, vård, service etc.)? Vad kan det finnas för olika anledningar till att ha arbetskläder (inte smutsa ner privata kläder, uniform för att kännas igen, skyddskläder som t ex stålhätteskor etc.)? Bjud gärna på erfarenhet du har från tidigare arbetsplatser, t ex kring arbetstider (fördelar/nackdelar) och arbetskläder (fördelar/nackdelar).

1. Skriv upp följande rubriker på tavlan:

- **Första dagen**- Hur mottogs du? Hur var ditt första intryck av arbetsplatsen och kollegorna? Nervös?
- **Arbetsuppgifter**- Nämn två saker du fick göra!
- **Tider**- Var alla anställda på arbetsplatsen samtidigt eller jobbade man olika tider?
- **Lunch**- Åt alla på arbetsplatsen samtidigt? Åt man olika tider? Tog du med mat/fick du/på skolan?
- **Sista dagen**- Hur avslutades din period? Gemensam fika? Fick du presentera något för dina kollegor?
- **Bäst med praon**- Vad var det bästa med din praoplatser?

2. Räkna upp handen om påståendet stämmer på din praoplatser:

- "Jag var nervös första dagen."
 "På min praoplatser åt alla lunch vid ungefär samma tid."
 "En del på min praoplatser jobbade helger."
 "På min praoplatser skulle man ha speciella arbetskläder."
 "På min praoplatser fanns särskilda regler."
 "Jag tyckte det var kul på min praoplatser."

DISKUSSIONSFRÅGA 2: Vilka tips ger du till dem som ska ut på prao?

Här får eleverna ge sina bästa tips till kommande elever som ska ut på prao. Något de kanske själva hade önskat att de hade vetat eller något de märkte fungerade bra. Nu finns också möjlighet för eleverna att enskilt fundera över om de hade gjort något annorlunda om de fått göra om praon.

Instruktioner till läraren:

Skriv **Mitt bästa tips är...** på tavlan. Ge sedan eleverna några minuter till att enskilt fundera och skriva ner sitt absolut bästa tips på en lapp till någon som ska ut och praoa nästa år. Låt sedan eleverna gå fram en i taget och läsa upp vad de skrivit och sedan lägga lapparna i en kartong som kan lämnas vidare till nästa årskurs som ska praoa.

Exempel om eleverna kör fast:

- Ring handledaren innan första dagen.
- Glöm inte att ta med lunchlåda.
- Ställ många nyfikna frågor.
- Visa inte om du tycker en uppgift är tråkig.
- Hälsa på alla.
- Gör alltid ditt bästa.
- Fråga om det är något du inte förstår.
- Säg till om du är klar med en uppgift.
- Sitt inte med mobiltelefonen.
- Var noga med att komma i tid.

DISKUSSIONSFRÅGA 3: Hur skaffar du nya erfarenheter och referenser?

Innan fick eleverna ge tips till någon som ska ut på prao nästa år. Nu ska de få ge tips till sig själva. Syftet är att eleverna ska tänka till kring vilka sammanhang de rör sig i och landa i att det går att samla erfarenheter och referenser på olika sätt.

Instruktioner till läraren:

Skriv **Var?** och **Vem?** samt **det första exemplet** på tavlan. Ge sedan eleverna några minuter till att enskilt fundera och skriva ner var de kan samla på sig fler erfarenheter och vem som skulle kunna vara deras referens (gärna vid namn).

VAR?

Prao

Exempel att hjälpa eleverna med:

Skolan

Skolan

Fritidsintressen- T ex. scouter, fotboll, dans, instrument, ridning

Sommarjobb

Fritidsgård

Andra sammanhang- T ex. Försvarsungdom, kyrkan, ideella föreningar

VEM?

Handledare

SYV

Lärare

Tränare

Chef

Fritidsledare

Ansvarig